

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **M. L.**, zastoupený Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2006, č. j. OAM-1022/VL-20-HA08-2006, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2008, č. j. 1 Az 3/2007 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 19. 12. 2006, č. j. OAM-1022/VL-20-HA08-2006, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V podané kasační stížnosti, resp. v jejím následném doplnění stěžovatel konstatoval, že se závěry správního orgánu a městského soudu nesouhlasí. Dle jeho názoru nedostatečně zjistily skutkový stav věci a situaci v zemi původu a důvody, které stěžovatele vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, hodnotily toliko obecně vycházeje při tom z obecných zpráv Ministerstev zahraničí USA a České republiky, Zprávy o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2005 a Informace UNHCR bez zjištění bližších konkrétních údajů k problémům stěžovatele, které uvedl na počátku správního řízení. K těmto důvodům stěžovatel uvedl, že nebyly pouze soukromého charakteru a stejně tak důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyla snaha o legalizaci pobytu v České republice, jak uvedl správní orgán ve svém rozhodnutí. Poukázal přitom, že se kriticky vyjadřoval proti arménské politice, vyjadřoval své názory, které se obecně nelíbily, a z těchto důvodů byl opakovaně urážen, zastrašován a bylo mu i vyhrožováno.

Současně stěžovatel přiložil kopie článků (v arménském i českém jazyce) z Arménsko-evropského nezávislého časopisu ORER, ze kterých je dle jeho názoru patrné, že v zemi původu by mohl být ohrožen jeho život nebo lidská důstojnost z důvodů svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo ozbrojeného konfliktu, jak má na mysli ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu, neboť v zemi původu

stěžovatele je omezena svoboda slova a objevují se zde politické nepokoje, v jejichž důsledku byl vyhlášen (v březnu 2008) i výjimečný stav v Jerevanu. Závěrem stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil zpět k dalšímu řízení.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že co se týče rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů ohledně situace v zemi původu, včetně okolností azylově relevantních, ze strany správního orgánu, existuje ustálená judikatura, podle které má správní orgán povinnost zjistit skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl; srov. především rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz.

Tyto důvody, které stěžovatel uvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 9. 2006, jakož i v následném pohovoru před správním orgánem ze dne 10. 10. 2006, lze shrnout jako obecnou nespokojenost se situací v zemi původu a potíže se spoluobyteli pramenící ze stěžovatelem blíže nespecifikovaných kritických vyjádření proti arménské politice. Takto vymezenému rámci zjišťování skutkového stavu věci přitom odpovídá i postup správního orgánu, který vycházel z obecných informací o situaci v zemi původu, jež představují jeden ze standardních důkazních prostředků, kterým lze zjistit stav věci a který je pro tyto účely v řízení ve věci mezinárodní ochrany běžně využíván.

Současně je nutno poznamenat, že stěžovatel nebyl v zemi původu nijak politicky angažovaný, což vyplývá přímo z jeho vyjádření v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a jím popisované problémy se spoluobyteli nelze vnímat jinak, než jako problémy se soukromými osobami, k nimž se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně vyjádřil, zejména v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, či ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz, které konstatovaly, že skutečnost, že žadatel o azyl (nyní mezinárodní ochranu) má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, pokud problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. V daném případě je přitom zřejmé, že problémy stěžovatele žádným z azylově relevantních důvodů způsobeny nebyly, když sám stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany mimo jiné uvedl: „...O azyl žádám, protože se nechci vrátit do Arménie. Chci žít se svými příbuznými v ČR. Dříve jsem o možnosti požádat o azyl nevěděl.“

Ohledně stěžovatelem namítaného ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti z důvodů svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo ozbrojeného konfliktu podle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu zdejší soud konstatuje, že daná námitka byla uplatněna až poté, kdy byl vydán napadený rozsudek městského soudu, nicméně i přesto poukazuje na svůj rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, www.nssoud.cz, který řešil existenci skutečného nebezpečí vážné újmy zakotvené v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, konkrétně pak i naplnění definice vnitřního ozbrojeného konfliktu, jenž zahrnuje jak ozbrojené konflikty mezi vládní autoritou a organizovanými ozbrojenými skupinami (tzv. vertikální konflikty), tak ozbrojené konflikty mezi organizovanými ozbrojenými skupinami, z nichž ani jedna nereprezentuje vládu (tzv. horizontální konflikty); u vnitrostátního konfliktu, který nesplňuje kritéria stanovená v čl. 1 odst. 1 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí ozbrojených konfliktů nemajících mezinárodní charakter (č. 168/1991 Sb.), je nutné zkoumat, zda-li dosahuje intenzity vnitřního ozbrojeného konfliktu, tj. zda-li naplňuje dvě kritéria: dlouhodobost bojů a organizovanost stran konfliktu. Stěžovatelem zmiňovaný výjimečný stav v Jerevanu však souvisel s výsledky prezidentských voleb a byl předpokládán jako dočasný, jak ostatně vyplývá i z doložené kopie článku „*Arménský premiér Sarkisjan vyhrál prezidentské volby*“, z čehož nelze dovodit hrozbu vážné újmy v případě návratu stěžovatele do Arménie ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany městského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany je odkladným účinkem vybavena ex lege (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci Nejvyšší správní soud ustanovené

zástupkyni – Mgr. Dagmar Rezkové Dřímlové – přiznal náhradu nákladů podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v odměně za dva úkony právní služby (převzetí + příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé) v částce 4200 Kč a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč, tj. v částce 4800 Kč. Tato částka bude shora jmenované zástupkyni zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu